

1. UVOD

Na podlagi 60. e člena Zakona o osnovni šoli (Uradni list RS, št. 102/07) in v skladu z Vzgojnim načrtom je razvojni tim za pripravo Vzgojnega načrta pripravil osnutek **Pravil šolskega reda OŠ Kidričevo**.

- Pravila šolskega reda natančneje opredeljujejo:
- Pravice in obveznosti učencev
  - Pravice in obveznosti delavcev šole
  - Pravice in obveznosti staršev
  - Pravila, ki izhajajo iz zakonodaje in dokumentov
    - Dogovorjena pravila
  - Posledice kršitev pravic, zakonsko določenih in dogovorjenih pravil
    - Pohvale in nagrade

2. PRAVICE IN OBVEZNOSTI UČENCEV

• ORGANIZIRANOST UČENCEV

ODDELČNA SKUPNOST

Oddelčna skupnost je temeljna oblika organiziranosti učencev enega oddelka. Učenci pri urah oddelčne skupnosti skupaj z razrednikom obravnavajo posamezna vprašanja iz življenja in dela svoje skupnosti in šole ter oblikujejo predloge in pobude za boljše delo in razreševanje problemov, in sicer:

- a) obravnavajo učni uspeh v oddelku ter organizirajo medsebojno pomoč pri učenju in si pomagajo z učnimi gradivi v času odsotnosti;
- b) oblikujejo predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem v oddelčni skupnosti;
- c) organizirajo različne oblike dežurstva v skladu s sprejetim hišnim redom in dogovorjenim letnim načrtom dežurstev;
- č) opravljajo druge naloge, za katere se dogovorijo.

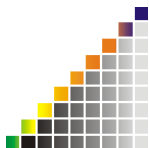
SKUPNOST UČENCEV ŠOLE

Za uveljavljanje svojih pravic in interesov se oddelčne skupnosti preko svojih predstavnikov povezujejo v skupnost učencev šole. Učenci oddelčne skupnosti volijo v skupnost učencev šole dva predstavnika oddelka.

Skupnost učencev šole sprejme letni program dela.

Skupnost učencev šole opravlja naslednje naloge:

- a) zbira pripombe in predloge oddelčnih skupnosti v zvezi s programom interesnih dejavnosti, prireditev in drugih dejavnosti, ki jih organizira šola;
- b) informira učence o svoji dejavnosti;
- c) načrtuje in organizira skupne akcije (zbiralne akcije, solidarnostne akcije ipd.);
- č) predlaga izboljšave bivalnega okolja (lepši izgled, čistejše okolje) in sodeluje pri

- uresničitvi idej;
- d) oblikuje predloge za pohvale, priznanja in nagrade učencem;
- e) opravlja druge naloge, za katere se dogovorijo učenci.

Skupnost učencev šole ima mentorja, ki ga imenuje ravnatelj izmed strokovnih delavcev šole.

ŠOLSKI PARLAMENT

Šolski parlament je izvršilni organ skupnosti učencev šole. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvoli skupnost učencev šole.

Šolski parlament se skliče najmanj dvakrat letno.

• OBVEZNOSTI UČENCEV, KI POSEGAJO V PRAVICE DRUGIH:

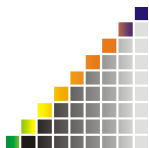
- da spoštuje pravice drugih učencev in delavcev šole ter ima spoštljiv in strpen odnos do individualnosti, človeškega dostojanstva, etnične pripadnosti, veroizpovedi, rase in spola;
- da učencev in delavcev šole ne ovira in ne moti pri delu;
- da v šoli in izven šole skrbi za lastno zdravje in varnost ter ne ogroža zdravja in varnosti ter osebnostne integritete drugih učencev in delavcev šole;
- da spoštuje pravila hišnega reda;
- da varuje in odgovorno ravna s premoženjem šole ter lastnino učencev in delavcev šole ter le-tega namerno ne poškoduje;
- da se spoštljivo vede do drugih;
- da sodeluje pri urejanju šole in šolske okolice, dogovorjenem v oddelčni skupnosti ali skupnosti učencev šole;
- da sodeluje pri dogovorjenih oblikah dežurstva učencev.

• OBVEZNOSTI UČENCEV DO SEBE:

- da izpolni osnovnošolsko obveznost;
- da redno in točno obiskuje pouk ter druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- da izpolnjuje svoje učne in druge šolske obveznosti.

• NESPORNE PRAVICE:

- da obiskuje pouk in druge vzgojno-izobraževalne dejavnosti;
- da pridobiva znanje, spretnosti in navade za vseživljenjsko učenje;
- da mu je v šoli zagotovljeno varno in spodbudno okolje;
- da šola organizira življenje in delo s spoštovanjem univerzalnih civilizacijskih vrednot in posebnosti različnih kultur;
- da mu šola zagotavlja enakopravno obravnavanje ne glede na spol, raso in etnično pripadnost, veroizpoved, socialni status družine in druge okoliščine;
- da šola zagotovi varovanje njegovih osebnih podatkov v skladu z zakonom in drugimi predpisi;

- da učitelji in drugi delavci šole spoštujejo njegovo osebnost in individualnost ter njegovo človeško dostojanstvo in pravico do zasebnosti;
- da mu je omogočeno tudi izven pouka pridobiti dodatno razlago in nasvet;
- da se pri pouku upošteva njegova radovednost ter razvojne značilnosti, predznanje in individualne posebnosti;
- da pri pouku dobi kakovostne informacije, ki sledijo sodobnemu razvoju znanosti in strok;
- da dobi o svojem delu sprotno, pravično in utemeljeno povratno informacijo;
- da dobi pri svojem delu pomoč in podporo, če ju potrebuje;
- da svoji razvojni stopnji primerno sodeluje pri oblikovanju dnevov dejavnosti, ekskurzij, interesnih dejavnosti in prireditev šole;
- da se lahko svobodno izreče o vseh vprašanih iz življenja in dela šole;
- da se vključuje v delo oddelčne skupnosti učencev, skupnosti učencev šole in šolskega parlamenta;
- da sodeluje pri ocenjevanju;
- da sodeluje pri dogovorjenih skupnih aktivnostih.

- **PRIDOBLENE PRAVICE, KI SE IZGUBIJO, ČE SO OBVEZNOSTI NEIZPOLNJENE:**

- Učencem, ki se vzporedno izobražujejo, in perspektivnim športnikom se lahko prilagodi opravljanje obveznosti.
- Učenec, ki v devetih letih ni končal osnovnošolskega izobraževanja, sme nadaljevati šolanje še dve leti in tako obdrži status učenca.

3. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DELAVCEV ŠOLE

- **OPREDELITEV**

Pravice in obveznosti delavcev šole so opredeljene v Zakonu o osnovni šoli (UL RS, št. 81/2006), Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja (UL RS št.16/2007) ter v podzakonskih aktih, ki jih urejata ta dva zakona.

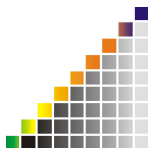
- **KRŠENJE PRAVIC IN NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI**

V primeru kršenja pravic delavcev šole oz. neizpolnjevanja obveznosti le-teh, se postopa v skladu z veljavnimi zakonskimi in podzakonskimi predpisi.

4. PRAVICE IN OBVEZNOSTI STARŠEV

- **PRAVICA DO INFORMIRANOSTI O LASTNEM OTROKU**

- starši imajo nesporno pravico do sprotne informiranosti o napredku svojega otroka v času trajanja osnovnošolskega izobraževanja;
- pravico do vpogleda v učenčeve ocene in izdelke;

- pravico do seznanitve o doseženem učnem uspehu ob koncu šolskega leta in zaključku šolanja;
- pravico do obveščенosti o dosežkih na NPZ;
- pravico do seznanitve o otrokovem vedenju in ravnanju.

- **PRAVICA DO SODELOVANJA V STARŠEVSKIH ORGANIZACIJAH NA ŠOLI**

- Starši imajo pravico do sodelovanja v vseh oblikah starševskih organizacij, ki delujejo na šoli, prav tako pa v Svetu staršev, Svetu zavoda, Šolskem skladu.
- Starši imajo pravico do sodelovanja pri načrtovanju življenja in dela v šoli in oddelku ter po dogovoru z učitelji aktivno sodelovati pri vzgojnem delu, pri tem pa morajo upoštevati strokovno avtonomnost šole.

- **OBVEZNOST DO SODELOVANJA S ŠOLO V SKRBI ZA OTROKOV RAZVOJ IN OB ZAGOTAVLJANJU NJEGOVIH NESPORNIH PRAVIC**

- Starši so dolžni po svojih najboljših močeh skrbeti za otrokov razvoj, zato je sodelovanje s šolo zelo pomembno. Starši in šola lahko skupaj z otrokom nudita večje možnosti za otrokov razvoj in celoviteje pristopita k reševanju morebitnih težav.

- **OBVEZNOST ZA DOGOVORE S ŠOLO OB OTROKOVIH PRIDOBLENJIH PRAVICAH**

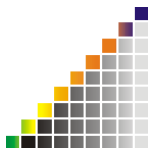
- Kadar starši svojih obveznosti do šole ne izpolnjujejo, jih strokovni delavec povabi na pogovor. V kolikor se po pogovoru stvari ne uredijo, se lahko šola posluži postopkov zapisanih v zakonodaji ali aktih šole.

- **KRŠENJE PRAVIC IN NEIZPOLNJEVANJE OBVEZNOSTI**

V primeru kršenja pravic staršev oz. neizpolnjevanja obveznosti le-teh, se postopa v skladu z veljavnimi zakonskimi in podzakonskimi predpisi.

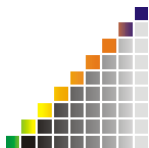
5. DOGOVORJENA PRAVILA

1. Šola je odprta od 7.00 do 15.00. Po 15. uri je šola zaklenjena in učenci vstopajo v šolske prostore le v spremstvu delavca šole.
2. Pravila šolskega reda veljajo na celotnem šolskem prostoru, ki zajema: zgradbo, dvorišče, igrišče, parkirišče in avtobusno postajališče.
3. Ob prihodu v šolo se učenci v predprostoru avle **OBVEZNO PREOBUJEJO** v šolske, lahko tudi sobne copate, **ne** pa v športne copate. Čevlje in vrhnja

oblačila odložijo v garderobi pred svojo učilnico. Dežnik odložijo v za to namenjene posode.

4. Učenci prihajajo v šolo PRAVOČASNO, to je 10 minut pred pričetkom pouka. Pred 7.30 ni prihoda v šolo, če ni šolske aktivnosti oz. organiziranega varstva. Uradni vhod v šolo je spredaj – glavni vhod.
5. Učenci skrbijo za UREJENOST garderob, učilnic, hodnikov, jedilnice in okolice šole. Odpadke mečejo v koše za odpadke oziroma smetnjake.
6. Pazijo na svojo lastnino (v garderobah ne puščajo vrednih predmetov), tujo lastnino pa pustijo pri miru. Neprimeren odnos do TUJE in ŠOLSKE LASTNINE (tudi potrošnega materiala – serviete, toaletni papir ...) se kaznuje in obračuna.
7. Pouk zahteva DISCIPLINO: točnost ob prihodu na svoj prostor, pripravo vseh potrebnih pripomočkov za pouk, poslušanje učiteljeve razlage in navodil, dvigovanje rok pred govorjenjem, pospravljanje za seboj po končanem delu. Učenec, ki namenoma moti pouk, bo umaknjen pod individualni nadzor dežurnega učitelja.
8. Med poukom je prepovedano žvečenje žvečilnih gumijev.
9. Uporaba mobilnega telefona je dovoljena **le po pouku**. Med poukom in drugimi dejavnostmi je uporaba telefona PREPOVEDANA. Če učenec krši pravilo, sledi prepoved prinašanja mobilnega telefona v šolo.
10. Med odmori ni dovoljeno kričati in divjati po hodnikih. Učenci mirno počakajo učitelja pred zaklenjeno učilnico, v odklenjeni učilnici pa se pripravijo na začetek šolske ure. Nadzor na hodnikih, garderobah, sanitarijah izvajajo dežurni učitelji.
11. Med poukom in odmori je prepovedano zapuščati šolsko stavbo brez dovoljenja. Po pouku učenci zapustijo šolske prostore in gredo domov.
12. V delu šole, kjer se izvaja razredni pouk, se učenci PREDMETNE stopnje ne zadržujejo.
13. Učenci se prehranjujejo v ŠOLSKI JEDILNICI, kjer pojedjo tudi sadje. Učenci, ki nimajo naročene popoldanske malice oziroma kosila, se ne zadržujejo v prostorih jedilnice. Nadzor v jedilnici izvajajo dežurni učitelji.
14. STATUS učenca se lahko v primeru zlorabe (neprimerno vedenje, neupoštevanje dogovora o preverjanju in ocenjevanju ...) odvzame. Moralni dolg učenca s statusom je zastopanje šole na tekmovanjih in prireditvah.

15. Na poti v šolo in domov učenci upoštevajo prometno varnost in se dostojno vedejo.
16. Na AVTOBUSNEM POSTAJALIŠČU in AVTOBUSU se učenci vedejo primerno. Vozniku obvezno pokažejo VOZNO KARTO (vozovnico) in upoštevajo njegova navodila; v nasprotnem primeru sledi odvzem privilegija šolskega prevoza.
17. Do učiteljev, delavcev šole in sošolcev so učenci VLJUDNI in SPOŠTLJIVI. Vse, ki obišejo šolo, vljudno sprejmejo in pozdravijo. Skrbijo za prijetne in spoštljive medsebojne odnose.
18. Zaradi kršenja pravil šolskega reda se izrečejo ukrepi v skladu s TEM PRAVILNIKOM.

6. POSLEDICE KRŠITEV DOGOVORJENIH PRAVIL

Vzgojni postopki in ukrepi so usmerjeni pedagoško strokovni postopki, ki zadevajo ponavljajoče pogostejše in obsežnejše kršitve pravil šolskega reda. Uporabljajo se v primerih, ko učenec kljub predhodni vzgojni pomoči ne popravi svojega vedenja, noče sodelovati ali pa zaradi različnih razlogov tega ni sposoben.

Vzgojni ukrepi torej posredno pomagajo učencu spremeniti svoje vedenje. Vzgojni ukrep se oblikuje kot ustna zahteva učečega učitelja, kot sklep katerega od organov šole (razrednik, učiteljski zbor, ravnatelj), kot dogovor šole in staršev o določenem skupnem ravnanju ali kot obveza učenca o določenem ravnanju.

Vzgojni postopki in ukrepi se dokumentirajo kot zaznamki v obstoječi dokumentaciji (dnevnik), kot zapisi določenih služb in organov ali pa kot zapisniški sklepi učiteljske konference.

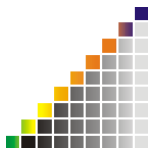
6.1. Pogovor z učencem

Osnovni vzgojni postopek je **pogovor z učencem z opredelitvijo problema in iskanjem rešitve**. Pri pogovoru je učenec enakovreden partner. Strokovni delavec opravi razgovor z učencem in o razgovoru obvesti razrednika. Kadar prihaja do ponavljajočih se dejanj, strokovni delavec vključi razrednika. Če razrednik ne more rešiti težav, pokliče starše in vključi svetovalno službo.

6.2. Vzgojni postopki restitucije in mediacije

Restitucija je metoda poravnave povzročene škode. Pri tem ne gre v prvi vrsti za materialno škodo, čeprav tudi ta ni izvzeta, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenci povzročijo na etičnem, socialnem in psihološkem področju drugemu, skupini ali šoli. Posameznik se v postopku sooči s posledicami svojega ravnanja, sprejme odgovornost za takšno ravnanje in poišče načne, s katerimi svojo napako popravi oziroma se z oškodovancem dogovori za načine poravnave.

V postopku restitucije ukrepi niso enolično in vnaprej določeni. Smiselno jih bomo povezovali s povzročeno psihološko, socialno in materialno škodo. Povzročitelj škode

se mora potruditi, da poišče rešitev, ki jo oškodovanec sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode.

Postopek restitucije bomo končali, ko bo oškodovanec potrdil, da je zadovoljen s poravnavo, in ko bo povzročitelj tako na čustvenem kot miselnem nivoju sprejel svoje ravnanje kot nekaj, kar je dolžan storiti, če je prej z nepremišljenim ravnanjem povzročil kakršnokoli škodo.

Restitucijo lahko razumemo kot posebno polje vzgoje, katerega cilj je, da učenci kritično razmišljajo o svojem vedenju in da sami popravijo posledice slabo premišljenih dejanj.

Mediacija

V primeru konfliktne situacije dveh posameznikov pomaga s tehnikami tretji mediator preko procesa, in sicer tako, da vsak od obeh posameznikov pove, za kaj se gre, kako vidi, kaj se je zgodilo, kaj si želi, kakšne so njegove želje, potrebe in interesi. Potem skupaj z mediatorjem iščeta rešitev, s katero bosta oba zadovoljna. Dokler se oba ne strinjata, da je neka rešitev za njiju najboljša, do takrat se dela na tem, da se to išče.

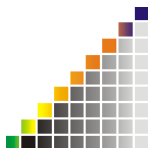
Temeljna načela mediacije in restitucije so:

- Za učenca sta mediacija in restitucija prostovoljni, ponujena možnost. Učenec se lahko odloči, če bo skušal reševati spor ali odpraviti posledice svojih neustreznih dejanj na ta način.
- Mediacija in restitucija sta priložnosti za učenje novih vzorcev vedenja in popravo napak.
- Spodbujata pozitivno vedenje in poudarjata vrednote; ne spodbujata obrambnega vedenja, kar storita kritika in kaznovanje.
- Zahtevata odločitev in napor učenca.
- Ni kaznovalca – učenci ustvarjalno rešujejo spor ali problem.
- Vpletene strani sprejmejo rešitev problema oziroma nadomestilo povzročene škode.

6.3. VZGOJI UKREPI

Vzgojni ukrepi se uporabijo, kadar učenec, ki je kršil pravila šolskega reda, ni pripravljen sodelovati pri vzgojnih postopkih ali pa so vsi vzgojni postopki bili že izčrpani. Pri tem sodelujejo učenec, starši ter šola. Vzgojni ukrepi so lahko:

- Ukinitev nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami šolskih pravil, s pridobljenimi statusi in ugodnostmi, ki jih šola nudi.
- Povečan nadzor nad učencem v času odmorov.
- Dodatno spremstvo: šola lahko takemu učencu dodeli dodatno spremstvo, če je na podlagi prej naštetih ukrepov to potrebno, ali pa takemu učenci organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli.
- Odstranitev učenca od pouka je možna takrat, kadar učenec s ponavljajočim vedenjem onemogoča normalen potek učne ure. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom dežurnega učitelja. V primeru odstranitve opravijo učitelj,

razrednik in učenec razgovor še v istem tednu in se dogovorijo o nadaljnjem sodelovanju.

- Začasen odvzem naprave ali predmeta, s katerim učenec onemogoča izvedbo pouka ali večkratno krši pravila šolskega reda. O takem odvzemu razrednik obvesti starše, kateri ta predmet tudi prevzamejo.

Razrednik o vzgojnih ukrepih vodi evidenco.

6.4. VZGOJNE KAZNI

Vzgojne kazni se izrečejo takrat, kadar smo izčrpali vsa sredstva, ki so bila zgoraj naštetá. Vzgojne kazni so naslednje:

- opomin razrednika,
- opomin oddelčnega učiteljskega zbora,
- opomin učiteljskega zbora,
- opomin ravnatelja,
- opomin prešolanja.

Ti opomini se izrekajo skladno s Pravilnikom o pravicah in dolžnostih učencev v OŠ.

7. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Vzgojne dejavnosti bodo proaktivne in preventivne. Proaktivne dejavnosti se bodo izvajale v okviru razrednih ur, roditeljskih sestankov, pedagoških konferenc in strokovnih aktivov. Predvidene aktivnosti bodo posvečene šolskim pravilom in spoštovanjem starejših. Učenci se bodo v okviru šolskih skupnosti srečevali vsaj trikrat letno. Na teh sestankih se bodo dogovarjali o uresničevanju Vzgojnega načrta, izboljševanju pogojev za delo. Vse te dejavnosti se prepletajo s preventivnimi dejavnostmi. V okviru vzgojnih dejavnosti bomo podeljevali tudi pohvale, priznanja in nagrade.

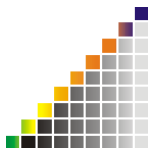
7.1. POHVALE

Pohvale so lahko ustne in pisne. Ustne pohvale lahko izreče vsak zaposlen na šoli, medtem ko pisne pohvale izroči razrednik.

Pohvale so naslednje:

- pohvala za prizadevno delo v oddelčni skupnosti učencev;
- pohvala za pomoč učencem oz. sošolcem (pohvala je lahko tudi skupinska);
- pohvala za aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi prireditev (npr. ozvočenje, vodenje oz. povezovanje prireditev, pripravljanje scene ...);
- pohvala za sodelovanje pri pevskem zboru;
- pohvala za doseganje dobrih rezultatov na šolskih tekmovanjih (tekmovanjih iz znanja ali športnih tekmovanjih ali obojih);
- pohvala za spoštljiv odnos do učencev, učiteljev in drugih delavcev šole.

Pohvale bi bile pisne, natisnjene na posebnem obrazcu šole, podeljene pa bi bile ob koncu posameznega šolskega leta.

7.2. PRIZNANJA

Priznanja so samo pisna. Podeli jih lahko mentor ali razrednik ob koncu šolskega leta.

Priznanja:

- priznanje za večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti učencev;
- priznanje za večletno pomoč učencem oz. sošolcem (priznanje je lahko tudi skupinsko);
- priznanje za večletno prizadevno delo v šolskem parlamentu;
- priznanje za večletno aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi prireditev (npr. ozvočenje, vodenje oz. povezovanje prireditev, pripravljanje scene ...);
- priznanje za večletno sodelovanje pri pevskem zboru;
- priznanje za doseg dobrega rezultata na državnem tekmovanju (tekmovanju iz znanja ali športnem tekmovanju);
- priznanje za doseg dobrega rezultata na srečanju mladih raziskovalcev;
- priznanje za večletno doseganje dobrih rezultatov na šolskih in državnih tekmovanjih (tekmovanjih iz znanja ali športnih tekmovanjih ali obojih);
- priznanje za spoštljiv odnos do učencev, učiteljev in drugih delavcev šole v vseh šolskih letih;
- priznanje za prizadevnost in doseganje dobrih rezultatov pri šolskem delu v vseh šolskih letih (bivše priznanje za odličen uspeh v vseh šolskih letih).

7.3. NAGRADE

Nagrade prejmejo učenci, ki so dobili več priznanj hkrati. Podeljuje jih ravnatelj ob koncu zaključka šolanja.